

Władza i społeczeństwo w PRL

1. Uszereguj wydarzenia w porządku chronologicznym.

- A. śmierć Józefa Stalina,
- B. powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,
- C. pierwsze wybory do sejmu zorganizowane przez komunistów w powojennej Polsce,
- D. ogłoszenie Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,
- E. przyjęcie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- F. powstanie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej,
- G. referendum ludowe

2. Wyjaśnij, w jaki sposób władza komunistyczna w okresie stalinizmu starała się podporządkować sobie obywateli.

.....

.....

.....

.....

3. Wpisz literę „P” obok zdań prawdziwych, a literę „F” – przy wypowiedzeniach fałszywych.

Zdanie	Prawda/Falsz
<i>Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej był złożony wyłącznie z członków opozycji antykomunistycznej.</i>	
<i>W polskiej konstytucji uchwalonej w 1952 r. odrzucono wszelkie wzorce sowieckie.</i>	
<i>Łącznikiem między społeczeństwem w kraju a Europą zza żelaznej kurtyny stało się Radio Wolna Europa, na którego falach krytykowano nadużycia władz komunistycznych w Polsce.</i>	
<i>Podczas odwilży październikowej ogłoszono amnestię dla więźniów politycznych i złagodzono terror wobec społeczeństwa.</i>	

5. Wykonaj polecenia na podstawie tekstu źródłowego.

Przemówienie Władysława Gomułki wygłoszone na spotkaniu z aktywnym partyjnym w Warszawie 19 marca 1968 r.

Drodzy i szanowni towarzysze!

W ciągu ostatnich 10 dni zaszły w kraju ważne wydarzenia. Niemała część młodzieży studenckiej w Warszawie, a także w innych ośrodkach akademickich w kraju została oszukana i sprowadzona przez wrogie socjalizmowi siły na fałszywą drogę. [...]

Nielegalne zgromadzenia i demonstracje uliczne studentów wywołały powszechnie pytanie: o co chodzi, dlaczego studenci występują przeciwko władzom państwowym? Korzystając z zamieszania, jakie wytworzyły demonstracje i inne nielegalne formy działania studentów, niemal jednocześnie z nimi wyszły na ulicę elementy chuligańskie. [...] Trzeba teraz odpowiedzieć na pytanie, dlaczego „Dziady” w inscenizacji Dejmka zostały zdjęte ze sceny Teatru Narodowego? Dlaczego w tylu innych inscenizacjach ukazywane były bez przeszkód i dopiero inscenizacja Dejmka wywołała sprzeciw? [...] Przedstawienia te stały się bowiem odskocznią do politycznych demonstracji o wymowie antyradzieckiej. [...]

Źródło: Wiek XX w źródłach, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2002, s. 401.

A. Opisz sposób, w jaki Władysław Gomułka przedstawił wydarzenia z marca 1968 r.

.....

B. Wymień wydarzenie, które spowodowało wystąpienia studenckie w 1968 r.

.....

6. Zapisz w tabeli informacje dotyczące wystąpień społeczeństwa przeciwko władzom PRL w latach 1945–1970.

Data roczna	Miasto, w którym rozpoczęły się wystąpienia	Skutki
1956		
		<i>Stłumienie wystąpień studenckich oraz wyjazd z Polski osób pochodzenia żydowskiego</i>
	Gdańsk	